

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej od 1 stycznia 2016r. , **Powiat Oświęcimski realizuje zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.**

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Oświadczenie składa się osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową.

Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824), może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, z wyłączeniem nieodpłatnej mediacji, także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, tj. telefonicznie, mailowo bądź listownie. W tym celu osoba potrzebująca powinna dostarczyć do Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu poniższe dokumenty:

- oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej,
- dokument wskazujący okoliczność uzasadniającą trudność, (np. decyzję stwierdzającą stopień ze znaczną niepełnosprawnością ruchową).

Po otrzymaniu od osoby uprawnionej powyższych dokumentów nastąpi umówienie wizyty w dogodnym czasie, miejscu i terminie.

Realizacja zadania w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej obejmuje:

- a) poinformowanie osoby uprawnionej, o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowno-administracyjnym, lub
- b) wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
- c) sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w lit. a) i lit. b), z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowno-administracyjnym, lub
- d) sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowno-administracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Nieodpłatna pomoc prawna nie obejmuje spraw związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności.

Realizacja zadania w punktach poradnictwa obywatelskiego obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie

z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego.

Realizacja zadania z zakresu edukacji prawnej obejmuje działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy o:

- a) prawach i obowiązkach obywatelskich,
- b) działalności krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej,
- c) mediacji oraz sposobach polubownego rozwiązywania sporów,
- d) możliwościach udziału obywateli w konsultacjach publicznych oraz procesie stanowienia prawa,
- e) dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie w Powiecie Oświęcimskim realizowane są:

1. w punktach, w których nieodpłatnej pomocy prawnej udzielają adwokaci lub radcy prawni wyznaczeni przez Okręgową Radę Adwokacką (ORA) i Okręgową Izbę Radców Prawnych (OIRA), zlokalizowanych w miejscowościach:
 - **Oświęcim**, Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu, ul. Wyspiańskiego 10,
 - **Kęty**, Dom Kultury w Kętach, ul. Żwirki i Wigury 2a,
 - **Zator**, Centrum Aktywizacji Zawodowej w Zatorze, ul. Słowackiego 15;
2. w punktach, w których nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie prowadzone jest przez organizację pozarządową tj. Stowarzyszenie na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego DOGMA z siedzibą w Katowicach, zlokalizowane są w miejscowościach:
 - **Oświęcim**, Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu, ul. Wyspiańskiego 10
(punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego),
 - **Chelmek**, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chelmku, Pl. Kilińskiego 3
(punkt nieodpłatnej pomocy prawnej),
 - **Osiek**, Urząd Gminy w Osieku, ul. Główna 125
(punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego).

Na realizację w/w zadania w 2019 r. została przyznana Powiatowi Oświęcimskiemu dotacja w kwocie **396.000 zł** rozliczana zgodnie z zawartymi umowami. Powiat oświęcimski podpisał 18 umów z radcami prawnymi/adwokatami, 4 aneksy do porozumień z gminami oraz 1 umowę z organizacją pozarządową.

Kwota dotacji **396.000 zł** została przeznaczona:

- w **91%** na wynagrodzenia z tytułu umów zawartych z radcami i adwokatami oraz na rzecz wyłonionej organizacji pozarządowej, tj. łącznie kwota 360.360 zł
- w **6 %** na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadań, tj. kwota 23.760 zł
- w **3%** na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej, tj. 11.880 zł.

Na każdy punkt obsługiwany przez radców/adwokatów z którymi powiat zawarł umowy, przypada kwota 60.060 zł (na 3 punkty – 180.180 zł).

Dotację dla stowarzyszenia stanowi kwota 192.060 zł. (część składowa kwoty przeznaczonej na wynagrodzenia, tj. 180.180 zł oraz 3% dotacji przeznaczone na zadania z zakresu edukacji prawnej, tj. 11.880 zł).

Poszczególni radcowie i adwokaci zostali wyznaczeni odpowiednio do pracy w poszczególnych punktach przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Katowicach oraz przez Okręgową Radę Adwokacką w Bielsku-Białej.

Natomiast Stowarzyszenie zostało wyłonione w otwartym konkursie, spośród 6-ciu ofert, które wpłynęły celem rozpatrzenia.

Ilość udzielonych porad prawnych wg dziedzin prawa w punktach prowadzonych przez adwokatów i radców prawnych oraz organizacje pozarządową w roku 2019.

L.p.	Rodzaj danych	Liczba w punktach prowadzonych przez		
		adwokatów lub radców prawnych	organizacje pozarządowe	
		pomoc prawna	pomoc prawna	poradnictwo obywatelskie
1.	Dziedzina prawa, której dotyczyła nieodpłatna porada prawna			
1.1.	prawo rodzinne	130	39	59
1.2.	prawo pracy	66	17	35
1.3.	sprawa z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej	5	11	2
1.4.	prawo cywilne	536	141	230
1.5.	prawo ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej	101	23	29
1.6.	prawo administracyjne z wyjątkiem prawa podatkowego	42	5	26
1.7.	prawo podatkowe	15	5	16
1.8.	prawo karne	61	17	19
1.9.	inne	54	16	31

Liczba osób korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w poszczególnych punktach w 2019 r.

Punkty prowadzone przez adwokatów/ radców prawnych wyznaczonych przez ORA i OIRP	Zator	Kęty	Oświęcim	Razem
Liczba udzielonych porad	113	296	590	999

Punkty prowadzone przez Organizację Pozarządową	Osiek	Chelmek	Oświęcim	Razem
Liczba udzielonych porad	234	177	263	674

Łącznie w 2019 r. z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego skorzystały **1673 osoby**.